

Bulletin Toekomstvisie Leidse regio

de kracht van samen optrekken

Elco Brinkman: “Gezamenlijk beslissingen nemen gaat niet vanzelf”

Elco Brinkman, voorzitter stuurgroep Leidse regio

ook instellingen en bedrijven. Dit gebied is enorm verknoopt, en daardoor is er een grote betrokkenheid. Veel mensen hebben meegedacht en hun bijdrage geleverd aan deze toekomstvisie en veel mensen zitten op het puntje van hun stoel om te zien wat de bestuurders nu gaan doen. Er is duidelijk het gevoel dat je het nu niet bij praten kunt laten.

“De toekomstvisie is niet vrijblijvend. Deze regio heeft veel potentieel en kansen worden nu onvoldoende gepakt met elkaar. Dat kan slimmer en beter. Ook zijn

zorgen die men heeft. Als je bijvoorbeeld een mooi weiland voor de deur hebt, zit je er niet op te wachten dat het wordt volgebouwd. En dus hebben we een gezamenlijk belang om plekken te zoeken waar woningbouw wél kan. Je kunt niet de deur op slot doen. Ook verkeer, wateroverlast en stads- en dorpsvernieuwing moet je gezamenlijk aanpakken. Het is plezierig te merken dat tussen raadsleden uit de regio een informele manier van discussiëren is ontstaan om het daarover te hebben.

“Eind oktober wordt hopelijk de gezamenlijke toekomstvisie vastgesteld. Eerst moet je immers samen de inhoud bepalen. Na de vaststelling van de toekomstvisie gaat het erom hoe je tot een oplossing komt voor de bestuurlijke vragen die uit de toekomstvisie voortvloeien. Navelstaren kunnen we daarbij niet gebruiken. Het gemeentehuis is niet het centrum van de wereld. Voor inwoners zijn concrete resultaten belangrijk: of de gemeente goed bereikbaar is, of het winkelaanbod divers is en de winkelstraat er netjes uitziet bijvoorbeeld. Hoe je dat gezamenlijk krachtiger doet, met een gemeenschappelijke regeling, met een gezamenlijke pot met geld of door de boel met een andere gemeente samen te doen: dat is uiteindelijk niet interessant en alleen voor de incrowd een hoofdthema.

“Heel veel dingen uit de toekomstvisie komen voort uit gesprekken met de bevolking. Daar kun je concreet mee aan de slag gaan. Dat is ook belangrijk met het oog op de verkiezingen. Een visie is leuk, maar uiteindelijk worden politici altijd afgerekend op hun daden!”

Pieter van der Straaten

In deze editie

In dit nieuwsbulletin vertellen twee raadsleden, alle stuurgroepleden en voorzitter Elco Brinkman in persoonlijke interviews over hun ervaringen, wensen en verwachtingen.

Ze kijken ook terug op bijeenkomsten van de afgelopen maanden en ze werpen alvast een blik vooruit. Het nieuwe stuurgroep lid van Voorschoten, waarnemend burgemeester **Pauline Bouvy-Koene** geeft ook haar impressie op de bijeenkomst van 21 september en de concept Toekomstvisie Leidse regio.

“Wat gaat er nou precies gebeuren met de Leidse regio? Veel mensen zijn daar nieuwsgierig naar, merk ik in gesprekken. Er is veel meer belangstelling voor de toekomstvisie dan ik had verwacht. Eerlijk gezegd dacht ik in eerste instantie dat het vooral een bestuurlijk feestje zou worden, maar er kijken veel mensen over onze schouders mee. Sportverenigingen en andere verenigingen bijvoorbeeld, maar

er duizenden mensen die in de komende jaren hier een plek zoeken. En dat zijn niet alleen maar studenten, maar ook mensen die hiervandaan komen, en die hier in de toekomst mogelijk geen huis meer kunnen betalen. Tegelijkertijd is iedereen beducht dat de hele regio wordt volgepropt met woningen. Dat wil niemand.

Bestuurders moeten werkelijk gezamenlijk beslissingen nemen over de ontwikkeling van de regio. Dat gaat niet vanzelf.

“Tijdens de gezamenlijke raadsbijeenkomsten was men heel open over de

“
**Als je een
mooi weiland
voor de deur
hebt, wil je niet
dat die wordt
volgebouwd.**”

1 juni
Symposium
Gemeentehuis
Leiderdorp

Michiel van der Eng: “Dit is echt een vorm van ‘deep democracy’”

“De grote bijeenkomst voor alle gemeenteraden en colleges, die we op 1 juni in het gemeentehuis van Leiderdorp hebben gehouden, gaf mij een heel goed gevoel. Er werd gelachen. Daar gebeurde wat. En dat was ook de bedoeling. Mensen kwamen verwachtingsvol binnen. ‘Wat gaat er nu allemaal gebeuren’, zag je ze denken.

“We hebben die avond gepraat over de volgorde waarin je de discussie over inhoud en bestuursvormen moet gaan voeren. Dat lukte heel aardig, met name door de inbreng van twee deskundige

Michiel van der Eng: wethouder en stuurgroep lid Leiderdorp

‘Wat gaat er nu allemaal gebeuren’, zag je ze denken

sprekers, Marcel Boogers en Martine de Jong. Die hebben goed, serieus en met humor over dat onderwerp gesproken.

“Inhoudelijk zijn we in een jaar tijd best ver gekomen. We hebben inhoud opgehaald van de buitenwereld en onze eigen blik erover heen gelegd. Er ligt een stuk waar enige ambitie in zit voor deze regio. In mijn gemeenteraad heb ik veel complimenten gehoord over het proces en de uitkomst. Maar ik zie ook dat raadsleden nog zoeken naar wat meer houvast: ‘Wat betekent die visie nou eigenlijk?’ De vermindering van vrijblijvendheid in de samenwerking blijft *work in progress*.

“De afgelopen maanden waren soms best wel lastig. Zelf ben ik van de school: ‘Je plant een route, je plant ‘m goed en daarna rijd je ‘m zoals gepland.’ Hier ging dat niet. Dit proces kent zóveel spelers en

zóveel belangen. Maar juist door het open te gooien en door samen steeds opnieuw de route te kiezen kom je verder. Dit is echt een vorm van *deep democracy*. Dat is besluitvorming door groepen met uiteenlopende belangen, waarbij ook de belangen van de minderheid worden meegenomen. Daarvoor heb je een iteratief proces nodig en je moet verschillen bespreekbaar maken. Dat hebben we goed gedaan en dat moeten we blijven doen.

“Hierna is het tijd voor: *‘Walk your talk.’* Als je het eens bent over de inhoud, moet je het óók eens worden over de manier waarop je die gaat uitvoeren. Ik snap best dat die discussie op sommige plekken heel gevoelig ligt. Daar is niets mis mee. Maar je doet dit proces niet om een toekomstvisie vast te stellen en er daarna niks mee te doen. Dat kunnen we burgers niet verkopen.

“De winst van de afgelopen maanden is dat we elkaar kennen, we herkennen elkaar en we kennen elkaars standpunten beter. Voor de komende maanden wens ik ons allen een open geest toe en minder angst. Ik zie de grond voor angst niet zo. Kijk wat kan werken, wat toekomstgericht is en wat duurzaam is en neem dan gewoon een wijs besluit.”

Pieter van der Straaten

Robert Strijk: “Leidenaren vinden groen net zo belangrijk als inwoners van Zoeterwoude”

“De concept toekomstvisie zoals die er nu ligt vind ik echt een inspirerend document. Het beschrijft goed waar we als regio sterk in zijn, waarin we elkaar aanvullen, maar ook welke uitdagingen er in de komende jaren op deze regio afkomen. Het is echt geschreven op deze regio, hier in de Randstad, met een universiteit, met een eeuwenlange cultuur van vrijheid en ontdekkingen en met een prachtige woonomgeving en volop groen. Het geeft richting aan keuzes die we met elkaar moeten maken over grote opgaven als vergrijzing en energietransitie. Dat doen we op een manier die past bij déze regio.

“In de afgelopen twee jaar is er meer onderling begrip ontstaan in de regio, we hebben elkaar beter leren kennen en er is meer positieve energie. Bij raadsconferenties zoals in Leiderdorp op 1 juni wordt er veel gelachen. Dat vind ik een goed teken.

“Tegelijkertijd zie ik dat we nog gemakkelijk vervallen in Pavlov-reacties:

We moeten ons ontworstelen aan het oude denken

‘Ze zeggen weliswaar zús, maar ze bedoelen natuurlijk zó.’ We vullen nog heel veel voor elkaar in, zonder met elkaar te praten. Dat is historisch verklaarbaar, maar we moeten ons ontworstelen aan dat oude denken. In Zoeterwoude stellen ze zich bijvoorbeeld de vraag of ze wel groen kunnen blijven als we intensiever gaan samenwerken. Dat gaat eraan voorbij dat Leidenaren groen net zo belangrijk vinden. Leidenaren willen dat groen óók bewaren!

We hebben allemaal inwoners die groen belangrijk vinden en die democratie belangrijk vinden. Zo lees ik ook de opmerkingen van de Leidse gemeenteraad over de toekomstvisie. Die onderschrijven dat.

“De Leidse regio zijn we met z’n allen. Leiden beslist niet over de regio en de regio beslist niet over Leiden. Beslissen doen we met z’n allen. En Leiden doet ontzettend haar best om te laten zien dat we open staan voor belangen van anderen. Want dat zijn we. We blijven denken vanuit het belang van alle inwoners, bedrijven en organisaties die hier zitten. En als we dat met elkaar goed doen, dan wordt het gebied waar onze inwoners wonen, werken, studeren en recreëren nog mooier, dan kunnen we de voorzieningen in de regio beter maken, en de uitdagingen die op ons afkomen beter oplossen dan wanneer we dat allemaal alleen zouden doen.

Robert Strijk, wethouder en stuurgroep lid Leiden

“De winst van de afgelopen maanden is voor mij dat we een scherper beeld hebben gekregen van de identiteit van elkaars gemeenten en gemeenschappen, dat de lijnen korter zijn geworden en dat vertrouwen is gegroeid. We hebben beter inzicht in wat er leeft in andere gemeenten, in de kracht van de gemeenten en in de complementariteit van de vijf. Leiden is al prachtig. Voorschoten is al prachtig. Enzovoort. Maar in zijn totaliteit? Dan is het pas echt fantastisch!”

Pieter van der Straaten

14 juni
Collegeconferentie
Oegstgeest

Emile Jaensch:
“Samenwerking is geen wetenschap,
maar een verhaal van vertrouwen”

*Emile Jaensch, burgemeester
en stuurgroep lid Oegstgeest*

“Het proces wordt nu wat spannender; dat merk je. Na alle voorbereidingen met klankbordgroepen, colleges en raadsbijeenkomsten heeft de toekomstvisie nu een verhaal dat stáát. De raden bespreken het deze maand. Daarmee tonen raadsleden hun betrokkenheid als volksvertegenwoordigers. Dat maakt de toekomstvisie scherper.

“Onze raad is serieus betrokken bij de toekomstvisie. Bijna alle raadsleden waren aanwezig bij de bespreking in de beeldvormende commissievergadering. Raadsleden uit de klankbordgroep kijken steeds vooruit en proberen te doorzien wat er leeft in de raad en in de gemeenschap. Dat is enorm tijdsintensief. Iedereen is dan ook

nieuwsgierig naar de volgende stap. We hebben nu een strategische agenda, maar ik zie ook dat een aantal raadsleden dit meer praktisch wil vervolgen. Dat is alleen maar goed.

“Het is verstandig dat we nu over de inhoud spreken. Daarna gaan we de

**Door te praten kun
je vooroordelen
wegnemen die
samenwerking in
de weg staan.**

‘hoe-vraag’ invullen. Vanuit Oegstgeest zijn we voorzichtig met die volgende stap. Eerst willen we de inhoud afronden. Met de inhoud hebben we iets in gang gezet.

“Samenwerking is een verhaal van vertrouwen, geen wetenschap. De colleges in de regio zijn heel meedenkend, maar ze tonen ook hun gevoelens. Samenwerking gaat niet alleen over de inhoud, maar ook over vertrouwen in anderen: ‘Gaat alles wel gebeuren zoals we willen dat het gebeurt?’

“In Kasteel Oud-Poelgeest hebben we op 14 juni met de vijf colleges een sessie gehad met aandacht voor vertrouwen en vooroordelen. Door daarover te praten kun je vooroordelen wegnemen die

samenwerking in de weg kunnen staan. Ook als je bepaalde zaken in gezamenlijkheid beslist, wil je erop kunnen rekenen dat er naar je geluisterd wordt.

“We vragen ons steeds af: ‘Wat wordt de bewoner van Oegstgeest er nou beter van?’ Die vraag moet je op tafel leggen, zonder het belang van de regio uit het oog te verliezen. Het kan zijn dat de regio ergens beter van wordt, maar een bewoner van Oegstgeest niet. Dat moet je dan goed kunnen uitleggen. Dat zal niet altijd makkelijk zijn.

“Het is goed dat de raden straks een uitspraak over de inhoud doen en het is ook goed dat raden daarna een uitspraak over de vorm doen en welke verwachting ze daarbij hebben. Dan gaat het over de vraag hoe we een en ander daadkrachtig met elkaar gaan realiseren. Het is van belang dat inwoners, organisaties en ambtelijke organisaties die duidelijkheid gaan krijgen. Laten we die discussie niet uit de weg gaan. Laten we de moed en het vertrouwen hebben om daarvan een succes te maken.”

Pieter van der Straaten

21 juni
Klankbordgroep
+ Stuurgroep
Oegstgeest

Frederik Zevenbergen: “Als raadslid ben je snel geneigd alleen naar je eigen inwoners te kijken”

Frederik Zevenbergen, Raadslid
en voorzitter klankbordgroep

“Sinds 2002 ben ik raadslid in Leiden, maar pas sinds een half jaar heb ik telefoonnummers van raadsleden bij de burens. We kennen elkaar beter en daardoor kunnen we veel opener met elkaar praten. Een van de beste bijeenkomsten tot nu toe hadden we op 21 juni, met de klankbordgroep in Oegstgeest. Ik heb nog nooit zo vrijuit met raadsleden uit de regio kunnen praten als toen. Alle grote en kleine pijntjes uit het verleden kwamen daar aan bod. Dat was een soort zelfreïning. Daardoor viel er echt een last van onze schouders.

“Allerlei irritatie, frustratie en verwondering over elkaar hebben we daar bespreekbaar gemaakt. Eerst ging dat vooral over Leiden. Vanuit Leiden hebben we heel vaak te weinig nagedacht hoe beleidsvoornemens zouden uitpakken op randgemeenten. Met betaald parkeren

bijvoorbeeld. Of met een overstortriool dat uitkomt op een gemeentegrens. Door dit proces met de toekomstvisie realiseer ik me dat we dat moeten veranderen. Zonder enige vorm van gène claim ik dat ik de politicus ben die het vaakste ‘sorry’ heeft gezegd.

“Als raadslid ben je snel geneigd alleen naar je eigen inwoners te kijken. Dan vergeet je soms dat jouw briljante oplossing het probleem naar de burens verschuift. Daarom hebben we in de Leidse gemeenteraad gevraagd aan raadsvoorstellen een paragraaf toe te voegen over de impact voor de regio. Dan kun je van te voren contact opnemen en zeggen: ‘We gaan dit en dit doen, we weten dat dit vervelend kan zijn, maar we

dat gedaan!’. Door ergernissen uit te spreken, te luisteren en te erkennen kun je daarna beter met elkaar verder. Het was alsof we bij ‘Het Familiediner’ zaten! Het zou goed zijn om dit een keer met alle raadsleden te doen.

“In de komende maanden moeten we die goede verstandhouding erin houden, met sfeer, openheid en oprechtheid. Wees ontvankelijk voor elkaars meningen en problemen en zoek samen naar oplossingen. Heel veel instellingen om Leiden zien ons in de regio als één geheel. Voor zorgverleners, voor bedrijven, voor de universiteit zijn we eigenlijk al een eenheid. Daarom heb ik mij ervoor ingezet om dit proces tot een goed eind te brengen. Af en toe had ik een gevoel van ‘oei, oei, oei’, bijvoorbeeld als een partner leek te gaan afhaken. Gelukkig is dat niet gebeurd.

“Als we het met elkaar echt goed doen, gaan burgers niks merken van de samenwerking. Dan staan we samen sterker, doordat we vooruitgang boeken met problemen rondom duurzaamheid, bereikbaarheid, groen en economie. Daarbij zitten we niet per se vast zit aan één bestuursvorm of één oplossing. Er is een breed palet waaruit je kunt kiezen, maar die keuze moet je wel serieus nemen: ‘Geen woorden maar daden!’

“Als inwoner merk je straks hooguit dat het gewoon goed gaat met je gemeente en dat je een baan, een school en een huis kunt vinden. Je zult niet vaak zien dat mensen daarvoor complimenten geven. Als mensen niet klagen, doen we het goed.”

“

Het was alsof we bij ‘Het Familiediner’ zaten!

zouden echt niet weten hoe het anders moet.’ Dan weten de burens ervan. Niets is zo vervelend als geconfronteerd worden met iets waarvan je niets af weet.

“Nadat we een poos over Leiden hadden gepraat, zag je dat raadsleden uit de kleine gemeenten ook oud zeer over elkaar gingen noemen: ‘Jullie hebben toen dat en

Pieter van der Straaten

Cees Bremmer: “Gemeenschappelijke horizon moet het kunnen winnen van de eigen horizon”

Cees Bremmer, Raadslid en klankbordgroeplid Voorschoten

“De wereld wacht niet op Europa en de wereld wacht ook niet op de Leidse regio. We moeten met elkaar blijven investeren en inventief en innovatief zijn, zodat deze regio zich op een positieve manier blijft ontwikkelen met volop kansen voor de individuele gemeenten en leefgemeenschappen.

veel collega’s in de regio hebben leren kennen en meer oog hebben gekregen voor het gezamenlijk belang en wat ons verenigt in plaats van op wat ons scheidt. Dit komt onze inwoners, bedrijven en instellingen ten goede.

“Als het lastig wordt zoek dan naar smart oplossingen. Het is niet zwart-wit en

Het vraagt geduld, incasseringsvermogen, inlevingsvermogen en doorzettingsvermogen.

“Bij aanvang gaf ik aan dat het wat mij betreft een dynamisch, intensief en complex proces zou worden om tot deze regionale Toekomstvisie te komen. Dynamisch en intensief is het zeker en complex is het ook. Vanuit het gemeenschappelijk belang samen een begaanbare weg vinden is spannend maar het is belangrijk daar niet voor weg te lopen. Het vraagt geduld, incasseringsvermogen, inlevingsvermogen en doorzettingsvermogen. Wat mij betreft is de winst van het project dat we elkaar veelvuldig hebben ontmoet in een enthousiaste sfeer, dat we

hoeft dat ook niet te zijn. Belangrijk om zelfbewust in dit proces van samenwerking te staan. Niet vanuit angst of in termen van een fuik, maar vanuit eigen kracht en vanuit het geloof in de kracht van je eigen argumenten en het vertrouwen dat er gehoor is voor je argumenten.

“De kern is dat je elkaar waar mogelijk op relevante beleidsterreinen versterkt. Samendoen wat je samen kunt doen maar ook oog hebben voor wensen van partners en samen een begaanbare weg vinden.”

Esther Peters

14 september Inwonersavond Zoeterwoude

Ton de Gans: “Kijk naar de Groene Cirkels van Heineken”

*Ton de Gans, wethouder en
stuurgroep lid Zoeterwoude*

“Zo pakken we dat aan in Zoeterwoude! Op 14 september hadden we een bijeenkomst met onze inwoners over de toekomstvisie. Het was die dag heel warm, maar ondanks de temperatuur was er een mooie opkomst. De sfeer was heel goed. In groepjes hebben we doorgepraat over de verschillende aspecten van karaktervolle groei.

“In onze gesprekken met bewoners kwam telkens hetzelfde punt naar voren: kunnen we ervoor zorgen dat het Zoeterwoudse perspectief niet ondersneeuwt in het grotere verband van de Leidse regio? Doen we samenwerking op basis van gelijkwaardigheid? We weten

bijvoorbeeld dat Leiden behoefte heeft aan extra woningen. In Zoeterwoude willen we dat ons groen ook groen blijft. Kunnen we daarover goede afspraken maken?

“Met elkaar moeten we uitvinden hoe de regio beter, sterker, leuker en mooier kan. Daarbij moeten we de samenleving in alle vormen en maten betrekken, de buurt, de regionale en de lokale schaal. Als bestuurders en ambtelijke organisaties staan wij ten dienste van inwoners. Als we

gezamenlijkheid economisch krachtig te laten zijn en een vitale regio te laten zijn, in de meest brede zin van het woord. Dat klinkt nog wat abstract, maar in de komende tijd kunnen we dat concreter maken.

“Het spannende voor de komende periode is: ‘hoe gaat dit nu verder?’ Onze bewoners hebben aan de leden van de klankbordgroep meegegeven wat ze echt belangrijk vinden. Leidt dat straks via de zienswijzen tot aanpassingen die ook meegenomen kunnen worden in de tekst? En hoe gaan we straks constructief met de afspraken aan de slag?

“Onze uitdaging vanaf november is hoe we het innovatieve en ondernemende in de regio kunnen vertalen naar de vormdiscussie. Ik hoop dat we daarbij niet verzanden in standaardvormen, maar echt nadenken wat passend is bij alle eenheid en verscheidenheid die in de regio zit. Elke keer moeten we weer kijken wat passend is. Kijk bijvoorbeeld naar de Groene Cirkels, waarmee Heineken en andere organisaties werken aan duurzaamheid. Dat is een succes, doordat alle partners in het netwerk hetzelfde doel voor ogen hebben en zelf bepalen hoe ze daaraan een bijdrage kunnen leveren. Ze hebben daarvoor geen blauwdruk. En dat werkt! Het is een prachtig voorbeeld van ‘provisoirisch’ als het nieuwe ‘professioneel’.”

Laten we met respect voor elkaar kijken hoe we verder kunnen komen.

samen de toekomstvisie uitvoeren leidt dat ertoe dat het resultaat van ons werk alleen nog maar beter wordt. Dat we dienstbaar zijn aan onze samenleving. Dat we met respect voor verschillende invalshoeken vanuit de gemeenten stappen zetten om de Leidse regio in

Pieter van der Straaten

21 september Klankbordgroep + Stuurgroep Voorschoten

“Het zou kunnen zijn dat onze zienswijze een passage gaat bevatten over...”

Hoe bespreken raadsleden uit verschillende gemeenten hun concept zienswijzen op een belangrijke toekomstvisie, als die zienswijzen nog niet zijn vastgesteld, en die raadsleden bovendien niet beschikken over een mandaat om namens hun raad iets te mogen zeggen?

Sinds 21 september weten we het. Op die avond kwam de “klankbordgroep toekomstvisie 2027” bijeen in Voorschoten, samen met de leden van de stuurgroep. Ook de nieuwe waarnemend burgemeester van Voorschoten (Pauline Bouvy-Koene) was van de partij, op haar eerste werkdag. Stuurgroepvoorzitter Elco Brinkman ontbrak, wegens verblijf in het buitenland.

Vergaderschema's van de gemeenteraden lopen uiteen in de Leidse regio. De raadsleden uit Leiden en Leiderdorp hadden het relatief gemakkelijk; zij konden al vrijuit praten over de feedback van hun gemeenteraad op de concepttoekomstvisie; zij hadden hun zienswijze al vast-

gesteld. Voor raadsleden uit Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude was dat lastiger. Hun zienswijzen worden naar verwachting pas op 29 september vastgesteld.

“Het zou kunnen zijn dat onze zienswijze een passage gaat bevatten over [...]” Met deze bezweringsformule begon Ruud Bouter (Zoeterwoude) zijn inbreng. En daarmee maakte hij school; collega's uit Oegstgeest en Voorschoten namen deze formule grif over.

“Maar eerst moet de raad een uitspraak doen!”

In een goede sfeer, maar vooral ook met scherpte, bevroegen de raadsleden uit de verschillende gemeenten elkaar over (de contouren van) hun mogelijke zienswijzen en over de manier waarop ze discussies over “de inhoud” en “de samenwerkingsvorm” proberen te scheiden. Ze kregen verhelderende vragen van raadsleden van de andere vier gemeenten en er werd hen gevraagd hoe zij verwachtten dat raadsleden van buurgemeenten zouden reageren op een dergelijke mogelijke zienswijze. Ook kregen ze daadwerkelijk feedback vanuit de andere gemeenten. Welke reacties zouden hun mogelijke zienswijzen kunnen gaan ontlocken? Soms kwamen deze beelden overeen en soms ook niet. Een temperatuurmeting waarbij men meer gevoel bij en inzicht in elkaars standpunten en op het effect daarvan bij de andere gemeenten kreeg.

Zoals dat inmiddels traditie is bij bijeenkomsten in Voorschoten, sloten we af met een borrel in het keldertje van restaurant Floris V.

En wat gaat dit alles nou betekenen voor de definitieve toekomstvisie? “Het zou kunnen zijn dat die een gewijzigde passage gaat bevatten over –” Ho! Hier stoppen we even. Eerst wachten we de definitieve zienswijzen af: “Eerst moet de raad een uitspraak doen!” Daarna stelt het projectteam concrete wijzigingsvoorstellen op. Op 5 oktober komen stuurgroep en klankbordgroep weer bijeen om zich over die wijzigingen te buigen. En daarna komt er een versie die via de colleges naar de raden gaat, ter vaststelling.

Pieter van der Straaten en Esther Peters

Pauline Bouvy-Koene: "Spreek uit wat voor jou belangrijk is"

"Een boeiende avond: zo heb ik mijn eerste bijeenkomst met de klankbordgroep van raadsleden ervaren. Als waarnemend burgemeester van Voorschoten kom ik net binnenvallen. Het proces van de toekomstvisie heeft natuurlijk al een langere historie. Bij de

"Het heeft geen zin een poldermodel te creëren."

aanloop ben ik afgelopen jaar natuurlijk niet betrokken geweest. We zijn op dit moment bezig met vaststelling van de inhoud, daarna start het proces over de vorm van samenwerking. Voor alle betrokken partijen is dat best lastig. Er wordt met zorg naar de teksten gekeken.

"Als burgemeester van een van de gemeenten op Voorne-Putten heb ik ook met buurgemeenten aan een toekomstvisie gewerkt. Daar heb ik dezelfde soort

gesprekken gevoerd, als voorzitter van de stuurgroep. Die ervaring kan van toegevoegde waarde zijn.

"Ik herken veel in de discussie die hier wordt gevoerd. De toekomstvisie waar nu aan gewerkt wordt, is bedoeld om de meerwaarde van samenwerking in de Leidse regio te definiëren. Dat is nog abstract. Er staan dingen in waar je bijna niet tegen kunt zijn, bijvoorbeeld dat wonen en groen allebei belangrijk zijn. De uitwerking komt later pas.

"De essentie van niet-vrijblijvende samenwerking is dat je erkent dat er kansen liggen die gezamenlijk kunnen worden opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld afspraken met betrekking tot expats of toerisme en recreatie. Daar ga je dan het gesprek over aan.

"Als je probeert samen te werken, zul je nog allerlei hobbels tegenkomen. Het is de kunst om het aantal hobbels zo laag mogelijk te maken, door in gesprek te gaan, door uit te spreken wat je na aan het hart ligt, en door bij de anderen daarvoor om begrip te vragen. Dan kun je dat samen inpassen. Het heeft geen zin een poldermodel te creëren waarbij je net zo lang praat tot alle verschillen onder het tapijt zijn geveegd. Benoem wat je elkaar gunt en wat je elkaar niet gunt, en doe daar iets mee!

"Ik weet niet of ik na anderhalve werkdag al het recht heb om het te

zeggen, maar mijn eerste indruk is: 'Je hebt met elkaar een goed stuk liggen.' Ik zie met veel belangstelling de komende discussie tegemoet. Je moet niet eindeloos blijven praten, want dan beweegt er niets en dan krijg je roest. Samen kun je meerwaarde creëren voor de inwoners van de regio. Dat begint met de bereidheid om elkaar iets te gunnen. En die is er gewoon in de Leidse regio."

Pieter van der Straaten

Pauline Bouvy-Koene,
*waarnemend burgemeester
Voorschoten*

Agenda

29 september

**Bespreking zienswijzen concept
Toekomstvisie in gemeenteraden
Oegstgeest, Voorschoten en
Zoeterwoude**

5 oktober

**Bijeenkomst klankbordgroep
en stuurgroep**

27 oktober

**Besluitvorming Toekomstvisie in
gemeenteraden Leiden, Leiderdorp,
Oegstgeest en Zoeterwoude**

3 november

**Besluitvorming Toekomstvisie in
gemeenteraad Voorschoten**